

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 października 2015 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 1 października 2015 roku, przeliczył rentę rodzinną od dnia 1 października 2015 roku, tj. od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek i podjął jej wypłatę na rzecz Ż. P. – córki M. P. - do dnia 31 sierpnia 2018 roku.

/decyzja – k. 34 plik II akt ZUS/

W dniu 18 listopada 2015 roku M. P. złożył odwołanie od ww. decyzji, podnosząc, że niezasadnie pozbawia ona prawa do renty rodzinnej jego córkę, Ż. P. w okresie od 1 sierpnia 2015 roku do 30 września 2015 roku. Przyznał, że nie złożył w ZUS zaświadczenia ze szkoły o kontynuowaniu przez córkę nauki, ponieważ treść pouczenia o takim obowiązku, zawartego w decyzji z dnia 3 sierpnia 2015 roku, ustalającej uprawnienia do renty rodzinnej, była dla niego niezrozumiała. Podniósł, że nie otrzymał decyzji wstrzymującej wypłatę renty. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty rodzinnej od dnia 1 sierpnia 2015 roku.

/odwołanie – k. 2 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy powołując się na art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), wskazał, że Ż. P. po ukończeniu 16 roku życia mogła pobierać rentę rodzinną do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia. Jednak z uwagi na to, że zaświadczenie o podjęciu przez nią nauki wpłynęło do ZUS

w październiku 2015 roku, wypłata renty rodzinnej została podjęta od tego miesiąca. Organ rentowy podniósł ponadto, że nie miał obowiązku wydawania decyzji o wstrzymaniu wypłaty.

/odpowiedź na odwołanie – k. 9 – 9 verte/

Strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie w toku postępowania.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 28 września 2016 roku – 00:03:59 – 00:04:13 – płyta – k. 28/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ż. P. urodziła się w dniu (...) w P.. Jest córką A. i M. P..

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o rentę rodzinną – k. 3 plik II akt ZUS/

A. P. zmarła w dniu 7 czerwca 2015 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o rentę rodzinną – k. 1 plik II akt ZUS/

M. P., działając jako przedstawiciel ustawowy małoletniej Ż. P., złożył w dniu 15 czerwca 2015 roku wniosek o przyznanie jej renty rodzinnej po zmarłej w dniu 7 czerwca 2015 roku matce.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o rentę rodzinną – k. 1 - 8 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2015 roku – znak (...) – organ rentowy przyznał Ż. P. rentę rodzinną od dnia 7 czerwca 2015 roku, tj. od dnia śmierci matki - do dnia 31 lipca 2015 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja – k. 25 plik II akt ZUS/

W decyzji z dnia 3 sierpnia 2015 roku zwarte zostało pouczenie, że osoba pobierająca rentę rodzinną lub część tej renty, przysługującą dziecku pod warunkiem kontynuowania nauki – nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, zobowiązana jest – po ukończeniu przez dziecko 16 roku życia – powiadomić o zaprzestaniu uczęszczania do szkoły – uczelni, a jeżeli uczy się nadal – zobowiązana jest do nadesłania zaświadczenia ze szkoły – uczelni z podaniem terminu programowego jej ukończenia. Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat na ostatnim roku studiów, prawo do renty przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja – k. 26 plik II akt ZUS/

W dniu 2 października 2015 roku do ZUS wpłynęło zaświadczenie z dnia 30 września 2015 roku, z którego wynika że Ż. P. jest uczennicą klasy pierwszej w roku szkolnym 2015/2016 I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Ś. w P. w systemie trzyletnim.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zaświadczenie – k. 33 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 października 2015 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 1 października 2015 roku, przeliczył rentę rodzinną od dnia 1 października 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek i podjął jej wypłatę na rzecz Ż. P. - do dnia 31 sierpnia 2018 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja – k. 34 plik II akt ZUS/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym w aktach ZUS. Pełnomocnik wnioskodawcy w toku postępowania cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków oraz przesłuchania wnioskodawcy, zgłoszony na okoliczność stanu zdrowia wnioskodawcy po śmierci żony, braku zdolności do samodzielnego kierowania własnymi sprawami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Do renty rodzinnej uprawnieni są m. in. dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione (art. 67 ust. 1 pkt 1).

Jak dalej stanowi art. 68 ust. 1 i 2 powołanej ustawy dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat;

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów (ust. 2).

W rozpoznawanej sprawie prawo Ż. P. do renty rodzinnej po zmarłej matce nie było kwestionowane. Przedmiotem sporu było, czy organ rentowy miał podstawy do zaprzestania wypłacania renty po dniu 31 lipca 2015 roku i podjęcia jej wypłaty dopiero od dnia 1 października 2015 roku.

Zgodnie z art. 134 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeżeli:

- 1) powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa;
- 2) osoba pobierająca świadczenia mimo pouczenia lub żądania organu rentowego nie przedłoży dowodów stwierdzających dalsze istnienie prawa do świadczeń;
- 3) osoba uprawniona do świadczeń nie poddała się badaniu lekarskiemu lub psychologicznemu, bez uzasadnionych przyczyn, mimo wezwania organu rentowego;
- 4) okaże się, że prawo do świadczeń nie istniało;
- 5) świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od organu rentowego.

Wstrzymanie wypłaty świadczeń następuje poczynając od miesiąca:

- 1) przypadającego po miesiącu, w którym ustało prawo do świadczenia ustalone wskutek okresowej niezdolności do pracy;
- 2) w którym została wydana decyzja o wstrzymaniu wypłaty w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, albo od następnego miesiąca, jeżeli wcześniejsze wstrzymanie wypłaty nie było możliwe;
- 3) za który przysługiwało świadczenie niedoręczone w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca został prawidłowo pouczony o konieczności złożenia zaświadczenia o kontynuowaniu przez córkę nauki w liceum. Ż. P.

w chwili śmierci matki miała 15 lat. Ukończyła 16 lat z dniem 30 lipca 2015 roku. Zgodnie z powołanymi przepisami, aby nadal mogła otrzymywać rentę rodzinną po ukończeniu 16 roku życia, należało wykazać, że kontynuuje naukę.

Organ rentowy, wobec braku stosownego zaświadczenia, miał zatem podstawę do zaprzestania wypłaty renty rodzinnej z chwilą ukończenia przez uprawnioną 16-go roku życia. Choć oczywistym jest, że sytuacja życiowa, w której znalazł się wnioskodawca, była trudna, to jednak powołane przepisy mają charakter wiążący, a do przepisów prawa ubezpieczeń społecznych nie znajdują odniesienia zasady współżycia społecznego (tak też Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 23 listopada 2015 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 341/15, publ. LEX informacje o (...)).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych był zatem zobowiązany przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa ubezpieczeń społecznych, które zakładają ściśle określony reżim przyznawania świadczeń rentowych. Sytuacja osobista wnioskodawcy i uprawnionej nie ma wpływu na treść rozstrzygnięcia w tym przedmiocie. Z tego też powodu nie było w rozpoznawanej sprawie podstaw do przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków i zeznań wnioskodawcy

na okoliczność stanu psychofizycznego wnioskodawcy po śmierci żony. Ponadto powyższe wnioski dowodowe zostały cofnięte na rozprawie przez pełnomocnika wnioskodawcy.

Treść pouczenia o konieczności złożenia zaświadczenia o kontynuowaniu nauki zawartego w decyzji z dnia 3 sierpnia 2015 roku – znak (...) – nie budzi zastrzeżeń, ani wątpliwości. Jednocześnie wskazać należy, że decyzja z dnia 3 sierpnia 2015 roku wydana została na czas określony – prawo do renty rodzinnej przyznane zostało Ż. P. do dnia 31 lipca 2015 roku. Organ rentowy nie musiał zatem wydawać kolejnej decyzji o wstrzymaniu wypłacania świadczenia, prawo do niego ustało bowiem z dniem upływu okresu, na jaki zostało przyznane.

Podstawowa zasada dotycząca daty, od której organ rentowy zobowiązany jest do wypłaty świadczenia, została zawarta w art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tą regulacją, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, przy czym w razie zgłoszenia wniosku o rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć ubezpieczonego, emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci, nie wcześniej jednak niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny.

Ogólną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest to, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Czym innym jest bowiem data nabycia prawa do świadczenia, a czym innym data podjęcia jego wypłaty. Powyższa reguła wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku, co uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń. Prawo do świadczenia może być realizowane dopiero po zgłoszeniu do właściwego organu rentowego wniosku o przyznanie prawa. (...) w tym zakresie należy zawsze do ubezpieczonego.

W niniejszej sprawie, aby Ż. P. mogła nadal otrzymywać rentę rodzinną po ukończeniu 16 roku życia, należało wykazać – tak jak już wyżej podniesiono, że kontynuuje naukę, a więc że spełnia warunki do przyznania tego świadczenia.

Powyższa okoliczność została udokumentowana dopiero w dniu 2 października 2015 roku, a zatem w ocenie Sądu od dnia 1 października 2015 roku – zgodnie z powołanym przepisem art. 129 ustawy przysługiwało małoletniej ponowne prawo do renty rodzinnej.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, orzekając jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

2 listopada 2016 roku

M.U.